



Haarlem

Gemeente Haarlem

Drs. J. Wienen
burgemeester

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de Raad van de gemeente Haarlem

Datum 1 december 2016
Ons kenmerk 2016/553767
Doorkiesnummer 023-5113983
Contactpersoon M van Eeghen
Email mveeghen@haarlem.nl
Onderwerp Stand van zaken toekomstvisie HAARLEM 2040

Geachte raadsleden,

Graag informeer ik u over de voortgang van de totstandkoming van de toekomstvisie. Aanleiding om te starten met een toekomstvisie is de gedachte dat meer focus voor de nabije of verdere toekomst, Haarlem beter in staat stelt in te spelen op aankomende veranderingen. Uitgangspunt voor de toekomstvisie zijn de Haarlemse kernwaarden; oorspronkelijkheid, hoge kwaliteit en een menselijke maat. Op 14 april 2016 is de aanleiding en de projectopdracht Toekomstvisie met u besproken in de commissie Bestuur (2016/133232).

Tijdens deze bespreking is duidelijk de wens naar voren gekomen om de toekomstvisie samen met de stad op te stellen. Er zijn dit voorjaar zestien bijeenkomsten in de stad georganiseerd. Uit deze bijeenkomsten zijn ambities naar voren gekomen die zijn samengebracht tot een opgave en een denkrichting. Op 31 oktober 2016 is een raadsmarkt georganiseerd waarin de ambities, opgave en denkrichting met u besproken zijn. Tijdens deze raadsinformatiemarkt is toegezegd u hierover ook schriftelijk te informeren.

Ambities

De zestien bijeenkomsten in de stad hebben een opbrengst van honderden geeltjes met stellingen, meningen, trends, ideeën etc. opgeleverd. Dit hebben we samengebracht door deze om te zetten naar ambities voor de stad. Hieronder de opgehaalde ambities geclusterd naar thema.

Onze robuuste stad

1. Er wordt niet gebouwd in het groen
2. Natuur is altijd dichtbij en multifunctioneel
3. We investeren in erfgoed
4. We zijn een goede rentmeester van ons erfgoed
5. Er is meer ruimte voor fietsers en voetgangers
6. We bouwen flexibel



Haarlem

2

7. Er wordt alleen gebouwd als het kwaliteit toevoegt aan de stad
8. Haarlem is bestand tegen extreme klimaatomstandigheden

Onze eigen stad

9. Haarlem maakt mensen gelukkig
10. Cultuur is voor iedereen nabij en toegankelijk
11. We kiezen voor een walkable city- een stad waar lopen, wandelen en slenteren vanzelfsprekend is
12. Behoud contrasten; verschil mag er zijn
13. Het basis en voortgezet onderwijs in Haarlem is goed
14. We bouwen wat nodig is voor een evenwichtige bevolkingsopbouw van de stad
15. Openbare ruimte is een ontmoetingsplek

Onze duurzame stad

16. Circulaire economie is gemeengoed
17. Haarlem is klimaatneutraal
18. Haarlem houdt je gezond

Onze (net-)werkende stad

19. Haarlem is een goed bereikbare stad
20. Menging van wonen en werken voegt kwaliteit toe
21. Het hoger onderwijs in Haarlem heeft een aantrekkende werking
22. We zetten in op mobiliteitsarme werkgelegenheid

Onze bestuurde stad

23. We denken niet in kosten maar in baten
24. Elke Haarlemmer heeft toegang tot informatie
25. Haarlem werkt als centrumgemeente samen met de regio
26. Haarlemmers zien de gemeente als betrouwbare samenwerkingspartner

Opgave: tegengaan tweedeling

Naast alle ambities is er uit de gesprekken met de stad ook één onderwerp duidelijk boven komen drijven die tijdens alle bijeenkomsten genoemd is: de zorg voor toenemende verschillen in kansen voor Haarlemmers.

Dit zien we als hoofdopgave waar Haarlem op dit moment voor staat; Tegengaan en voorkomen van sociale tweedeling; dat mensen niet meer aan de samenleving mee willen of kunnen doen. Ambitie is dat in Haarlem, de plek waar je woont, leeft, werkt, speelt of leert niet bepalend is voor de kansen die hebt.

Denkrichting: Eenheid in verscheidenheid door het benutten van kansen in Oost en het koesteren van kwaliteiten in West

Als we de leefbaarheid, levensvatbaarheid en kwaliteit van onze stad willen behouden zijn in de toekomst andere interventies nodig. Interventies die per stadsdeel verschillen, en krachtig genoeg om sociaal maatschappelijke verschillen die leiden tot tweedeling te keren. De interventies zijn zowel sociaal als fysiek. De fysieke interventies hebben een positief effect op de menselijke samenleving.



Benutten van kansen in Oost

Het meest kansrijke deel qua ontwikkelperspectief bevindt zich in Haarlem Oost. Haarlem Oost biedt volop kansen voor het creëren van nieuwe stedelijkheid, met een kwaliteitsniveau waarmee monumenten voor de toekomst gerealiseerd kunnen worden. Oost geeft ruimte voor nieuwe creativiteit, voorzieningen op loopafstand en een omgeving waar overal wat te beleven is. Het creëren van nieuwe stedelijkheid in Oost gaat over het maken van een comfortabel stadsdeel voor bewoners en gebruikers, over het verleggen van de aandacht van de skyline naar het straatleven, over stedelijke samenhang en het maken van contact. Het gaat over kriskrasrelaties tussen functies, gebruik, generaties en cultuur.

Koesteren van kwaliteiten in West

Haarlem West is prachtig en krachtig. Het motto voor Haarlem West is behouden wat goed is en veranderen waar nodig. Er is veel dat goed is; het aantrekkelijke winkelgebied, het gebouwde en immateriële erfgoed, het fijne woonklimaat, het gevoel van thuiskomen en nog veel meer. Behouden van wat goed is gaat niet zomaar, hiervoor is aandacht nodig. Ook hier zijn ontwikkelingen die aandacht behoeven, zoals de klimaatverandering en de energietransitie. Daarnaast zijn er ook wijken die op sociaaleconomisch gebied nog aandacht vragen. In vergelijking met Haarlem Oost is er in Haarlem West weinig ruimte voor verandering. Fysiek is de ruimte beperkt maar ook het beschermd stadsgezicht perkt de ruimte in. Het zwaartepunt van Haarlem West ligt op koesteren en verduurzamen.

Door verschillende interventies in Oost en West in te zetten, wordt de stad als geheel met elkaar in balans gebracht. En er wordt ruimte gecreëerd voor alle burgers voor doorgroei op het gebied van wonen, werken en participeren. Haarlem is een eenheid in verscheidenheid

Consequentie van de denkrichting is dat overwogen wordt om niet meer te werken met een eenduidig pakket regels voor de hele stad ('gelijke monniken, gelijke kappen') maar dat er een passende aanpak (met regels en vrijheid) per stadsdeel komt. Ook wordt nagedacht of de verdeling van ambtelijke capaciteit, financiële middelen en bestuurlijke aandacht per stadsdeel kan verschillen.

Stand van zaken projectopdracht

Kosten voor opstellen toekomstvisie zijn beperkt.

Het budget voor het opstellen van deze toekomstvisie is begroot op €48.000,-.

De verwachting is dat de toekomstvisie binnen dit budget wordt opgesteld.

De financiële consequenties van de toekomstvisie voor de gemeentelijke begroting worden in de toekomstige begrotingen opgenomen.

De toekomstvisie moet samen met de stad opgesteld worden.

In de maand juni heeft een kort en intensief participatietraject plaatsgevonden. In totaal hebben er zestien bijeenkomsten plaatsgevonden. Bijzonder was dat de organisatie van de bijeenkomsten gedeeltelijk in handen lag van externe platforms, en dat de gemeente slechts participierend aan tafel zat. Er zijn veel positieve reacties gekomen op deze aanpak. Het gesprek dat met de stad gestart is, wordt voortgezet.



Haarlem

4

De toekomstvisie moet anticiperen op komst omgevingswet.

Als onderdeel van de omgevingswet dient zich binnenkort de omgevingsvisie aan. De toekomstvisie kan gezien worden als inleidende paragraaf voor de omgevingsvisie en vervult daarmee de rol van een uitgezette koers die beleidsafwegingen binnen de omgevingsvisie makkelijker maakt.

Het moet een beknopt product worden.

Zoals afgesproken wordt het eindresultaat een kernachtig document, een motto dat wordt begeleid door 2000 woorden. Wens vanuit de stad is om het eindproduct ook met toekomstbeelden te visualiseren.

Start direct met een groot gebaar.

In gesprekken met de stad is ook de wens uitgesproken om deze toekomstvisie niet enkel een statisch document te laten zijn. Het is gewenst om het gesprek met de stad te continueren, er een dynamisch product van te maken en direct te starten met een groot gebaar om de toekomstvisie te lanceren. De participanten willen graag zien dat er op korte termijn iets gebeurt.

Vervolg

In de laatste maanden van 2016 wordt de toekomstvisie opgesteld. In de week van 5 december zijn er inloopbijeenkomsten voor geïnteresseerden op verschillende plekken in de stad. Ook is er extra aandacht om ondernemers en de regio te betrekken.

Begin 2017 wordt de ontwerp toekomstvisie ter bespreking voorgelegd aan de commissie bestuur en vervolgens voor iedereen ter inzage gelegd. Iedereen kan in deze periode een reactie geven op de ontwerptoekomstvisie. Deze reacties wordt verwerkt in de definitieve toekomstvisie. Gestreefd wordt deze voor de gemeenteraadsverkiezingen ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Drs J. Wienen